RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNTA **LAUSUNTO** **HE 70/2017 vp**

Rajavartioylitarkastaja Pertti Normia 30.08.2017

Eduskunnan puolustusvaliokunnalle

HE 70/2017 vp laeiksi valtion virkamieslain 7 ja 8 c §:n ja turvallisuusselvityslain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Rajavartiolaitoksen esikunta toimii samalla sisäministeriön rajavartio-osastona ja se lausuu asiassa kunnioittaen seuraavaa:

Rajavartiolaitos kannattaa esitystä ja pitää erityisen tärkeänä nimenomaisesti sotilasvirkojen osalta sitä, että sotilasvirkaan hakeutuvan mahdolliset ulkomaan sidonnaisuudet saataisiin selvitetyksi turvallisuusselvitysmenettelyssä. Tämä tietysti asettaa itse turvallisuusselvitysmenettelyn tehokkaalle toteutukselle korkeita vaatimuksia, joiden suorittamiseen tulisi varata riittävät resurssit sekä varmistaa tiedonsaantioikeudet ja tehokas yhteistyö ulkomaisiin viranomaisiin. Sotilaallisissa tehtävissä toimiminen voi aiheuttaa vakavia lojaliteetti- ja eturistiriitaongelmia sellaisen henkilön kohdalla, joka omaa vahvat siteet kahteen eri valtioon samanaikaisesti esimerkiksi kansalaisuuksiensa vuoksi. Joissain valtioissa lainsäädäntö voi velvoittaa kansalaisiaan toimimaan tietyllä tavalla kansallisen edun nimissä ulkomailla oleskellessaan riippumatta toisen valtion kansalaisuudesta. Tämän tyyppiset seikat tulisi pystyä selvittämään turvallisuusselvitysmenettelyssä ja ennen henkilön sotilasvirkaan nimittämistä.

Lisäksi Rajavartiolaitos ehdottaa selkeyden vuoksi virkamieslain 8 c §:ään tai ainakin pykälän perusteluihin mainintaa siitä, että lain 7 §:n 2 momentin mukaisesti menettely koskee yhtälailla **tehtävään määräämistä** kuin virkaan nimittämistä. Muutoin tämä seikka voi jäädä säädöksiä sovellettaessa vähintäänkin tulkinnanvaraiseksi.

Muilta osin Rajavartiolaitoksella ei ole hallituksen esityksen liitelakien 1 - 4 sisältöön huomauttamista. Ehdotettuja muutoksia on pidettävä tarpeellisina ja asianmukaisina.